

ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนความเพียงพอ และความยั่งยืนของงบประมาณ

คณะทำงานขับเคลื่อนความเพียงพอและความยั่งยืนของงบประมาณ

การหาแหล่งเงินเพิ่มเติม

1. การปรับปรุงงบประมาณด้านรายจ่ายและรายรับในระดับประเทศเพื่อเพิ่ม Fiscal Space

- การปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณในระดับมหภาค
- การเพิ่มรายได้ของรัฐบาลในระดับมหภาคจากภาษีต่างๆ ได้แก่ ภาษี Capital Gain Tax การขยายฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (เช่น การยกเลิกค่าลดหย่อนภาษีจาก LTF) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (อาจจะต้อง earmark)

2. การเพิ่มรายได้จากภาษีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยเฉพาะภาษีสรรพสามิต

การหาแหล่งเงินเพิ่มเติม

3. การปรับปรุงแหล่งรายได้จากเบี้ยประกันและการร่วมจ่าย

- Prepaid Insurance: เป็นการจ่ายเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่สามารถเอามาช่วยสนับสนุนได้
- การร่วมจ่ายด้วยความสมัครใจ (การใช้จ่ายเพื่อรับบริการสุขภาพเพิ่มเติมจากสิทธิประโยชน์หลักที่ได้รับตามความสมัครใจของผู้รับบริการ)
- การร่วมจ่าย ณ ที่จ่าย (กำหนดปีเป้าหมาย)
- การประกันบุคคลที่ 3

4. การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดบริการเพื่อการจัดบริการสาธารณสุข (จากรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และการจัดสรรทรัพยากรใหม่ระหว่างพื้นที่เพื่อให้ท้องถิ่นมีทรัพยากรเพียงพอ)

คำอธิบาย: การปรับปรุงงบประมาณด้านรายจ่ายและรายรับ ในระดับประเทศเพื่อเพิ่ม Fiscal Space

- 1.1 การปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณในระดับมหภาค โดยการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง เพื่อเตรียมการรับมือกับค่าใช้จ่ายประจำที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้รวมถึงการพิจารณากลไกการจัดสรรทรัพยากรสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านระบบเงินอุดหนุน (Interregional Transfer System) เพื่อเสริมพลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบทบาทด้านสุขภาพ
- 1.2 การเพิ่มรายได้ของรัฐบาลในระดับมหภาคจากภาษีต่างๆ ได้แก่ ภาษี Capital Gain Tax การขยายฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (เช่น การยกเลิกค่าลดหย่อนภาษีจาก LTF) ภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้ฐานของรายรับของรัฐบาลในระดับประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้มี Fiscal Space ในการจัดสรรทรัพยากรไปยังค่าใช้จ่ายหมวดที่สำคัญ รวมถึงด้านสุขภาพ ได้มากขึ้น ทั้งนี้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มขึ้นอาจจะส่งผลกระทบต่อภาระของผู้มีรายได้น้อย รัฐบาลอาจจะพิจารณาการ earmark ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะขึ้นไปเพื่อการใช้จ่ายด้านสุขภาพหรือด้านอื่นที่ให้ลำดับความสำคัญกับผู้มีรายได้น้อย
- 1.3 การเพิ่มรายได้จากภาษีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยเฉพาะภาษีสรรพสามิต: หลักการในการได้รับรายได้จากภาษีเพื่ออุดหนุนการจัดบริการสาธารณสุขคือ ควรเป็นรายได้ที่มีการจัดเก็บในประเด็นที่มีเกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุข ทั้งในลักษณะของการเก็บภาษีเพิ่มเติมจากภาษีที่มีความเกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพที่มีการจัดเก็บในปัจจุบัน เช่น ภาษีสุรา และภาษีเบียร์ และภาษีใหม่ที่มีการจัดเก็บจากสินค้าและบริการที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น ภาษีความหวาน เป็นต้น

คำอธิบาย: การปรับปรุงการเงินการคลังสุขภาพ โดยการ เพิ่มแหล่งเงินเพิ่มเติมเพื่อสุขภาพ

- **Prepaid Insurance:** ให้ประชาชนมีส่วนร่วมจ่ายในรูปแบบเบี้ยประกัน (อาจมองว่าเป็นภาษีวัตถุประสงค์เฉพาะประเภทหนึ่ง)
- **การประกันบุคคลที่ 3:** เป็นแหล่งเงินเพิ่มเติมที่มีอยู่แล้ว แต่ยังไม่ได้นำขึ้นมาพิจารณาเท่าที่ควร
- **การร่วมจ่ายด้วยความสมัครใจ:** หมายถึง การใช้จ่ายเพื่อรับบริการสุขภาพเพิ่มเติมจากสิทธิประโยชน์หลักที่ได้รับ ซึ่งเป็นไปด้วยความสมัครใจของผู้รับบริการ เช่น ค่าห้อง ค่าอาหาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น การดำเนินการส่วนนี้ ยังรวมถึงการเพิ่มระยะเวลาของการให้บริการ เช่น คลินิกนอกเวลา เป็นต้น
- **การร่วมจ่าย ณ ที่จ่าย:** ในทางปฏิบัติ เงื่อนไขการร่วมจ่ายที่มีในปัจจุบันจะทำให้การกำหนดอัตราการร่วมจ่าย ณ ที่จ่ายสามารถสร้างรายได้ไม่มากเข้าสู่ระบบ ทำให้ทางเลือกดังกล่าวไม่ค่อยมีความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการรับภาระเป็นสิ่งที่เหมาะสม แต่ต้องอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่จำเป็นเท่านั้น ดังนั้นในอนาคตควรกำหนดเงื่อนไขเวลาที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในการนำเอาทางเลือกนี้มาใช้ รวมทั้งมีการปรับปรุงเงื่อนไขให้เหมาะสม เช่น เมื่อค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพต่อ GDP ถึงระดับหนึ่งที่ทุกฝ่ายเห็นชอบและยอมรับ

คำอธิบาย: การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดบริการเพื่อการจัดการสาธารณสุข:

- ภายใต้การปฏิรูปภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและกรอบการกระจายอำนาจ การขับเคลื่อนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุขแก่ประชาชนในพื้นที่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งจะทำให้เกิดการแบ่งเบาภาระงบประมาณออกจากการดำเนินการโดยรัฐบาลกลาง ประเด็นที่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาท ได้แก่ การให้บริการบางประเภท เช่น Long Term Care และ Palliative Care เป็นต้น ทั้งนี้รัฐบาลกลางต้องพิจารณากลไกการจัดสรรทรัพยากรสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านระบบเงินอุดหนุน (Interregional Transfer System) เพื่อเสริมพลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบทบาทด้านสุขภาพ